

Юлія Глінчук
ORCID iD 0000-0003-3328-5594

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін,
технологій та цивільної безпеки,
Рівненський державний гуманітарний університет,
вул. Пластова, 31, 33000 Рівне, Україна
yuliyaglinchuk@ukr.net

ШКІЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я УЧНІВ: ЗАГАЛЬНА КЛАСИФІКАЦІЯ

У статті висвітлено проблему загальної класифікації технологій збереження здоров'я учнів. Наголошено на актуальності даної проблеми у зв'язку зі стрімкою втратою здоров'я підростаючим поколінням за період навчання у школі. Зазначено про значущість дослідження даної проблеми у контексті змісту фахової підготовки студентів педагогічних спеціальностей та післядипломної педагогічної освіти вчителів. Запропоновано до вжитку термін «шкільні технології збереження здоров'я учнів». Проаналізовано погляди науковців щодо сутності технологій збереження здоров'я учнів. На основі цього запропоновано загальну класифікацію шкільних технологій збереження здоров'я учнів.

Ключові слова: загальна класифікація, заклади освіти, шкільні технології збереження здоров'я учнів.

© Глінчук Ю., 2020 р.

<https://doi.org/10.28925/2312-5829.2020.1.8>

Вступ. Стрімка втрата здоров'я підростаючим поколінням за період навчання у школі (Щорічна ..., 2017, с. 53) актуалізує проблематику технологій збереження здоров'я школярів під час навчально-виховного процесу.

Варто зауважити й те, що дана проблема має високу актуальність не лише стосовно загальноосвітнього середовища, а й стосовно середовища вищої педагогічної

освіти, адже безпека навчально-виховного процесу для здоров'я учнів залежить насамперед від учителя (Рехтета Л.О., 2017). Саме тому у процесі фахової підготовки студенти педагогічних спеціальностей повинні оволодіти системою знань, умінь, навичок щодо застосування технологій збереження здоров'я школярів у майбутній професійній діяльності.

Є актуальною дана проблема й стосовно системи післядипломної педагогічної освіти (Желєзна Т., 2017).

Проте аналіз відповідної літератури дозволяє дійти висновку, що наразі означене питання не є достатньо висвітленим та однозначно класифікованим.

Мета статті – теоретичний аналіз проблеми загальної класифікації шкільних технологій збереження здоров'я учнів.

Аналіз актуальних досліджень. Практичний досвід роботи в школі дозволяє погодитись з В. Устіновим, який на основі аналізу статистичних показників стверджує, що зростання погіршення здоров'я українських дітей співпадає з початком навчання у школі (Устінов О.В., Електронний ресурс).

Доказом негативного впливу школи на стан здоров'я учнів вважаємо і те, що кількість хворих школярів, які навчаються за ускладненими програмами у ліцеях та гімназіях, на 27 % більша, ніж у звичайних школах (Калиниченко І.О., 2012).

У контексті проблеми втрати здоров'я школярами за період навчання у школі цікавим для нас виявився той факт, що на 2005-2015 роки Європейським регіональним комітетом комісії ВООЗ було прийнято Європейську стратегію «Здоров'я дітей та підлітків», для реалізації якої Україну було обрано пілотним регіоном. Однак, єдиним позитивним досягненням упровадження даної стратегії стало лише зменшення дитячої захворюваності від народження до 1 року (Щорічна ..., 2015, с. 35-60). Такий стан речей свідчить про неможливість вирішення проблеми збереження здоров'я дітей та

підлітків за допомогою лише медичних технологій і зумовлює значущість пошуку, а, відтак, і класифікації відповідних освітніх технологій.

Виклад основного матеріалу. Питання здоров'язбереження школярів останнім часом почали активно підніматися, однак, стосовно технологій збереження здоров'я учнів, на сьогоднішній день відсутній єдиний підхід навіть щодо їх назви, оскільки у вжитку присутні наступні терміни «здоров'язберігаючі технології», «здоров'язберігальні технології», «здоров'язбережувальні технології» та ін., хоча їх вживання і є синонімічним. Окрім цього, дані терміни часто перекликаються із терміном «здоров'яформувальні технології». Це є цілком логічним, оскільки зовнішнє збереження здоров'я учня буде не таким ефективним без його внутрішньої мотивації до збереження власного здоров'я, сформованості відповідних звичок та навичок. Адже, наприклад, можна дотриматись всіх норм збереження здоров'я учня під час перебування в школі, але, якщо він сам нехтуватиме правилами безпеки, смалитиме цигарки, вживатиме шкідливу їжу чи надмірно захоплюватиметься комп'ютерними іграми, то сумарний ефект від здоров'язбереження буде незначним. З іншого боку, учні здатні впливати не лише на власне здоров'я, а й на здоров'я оточуючих як позитивно (підтримка, допомога, розділення емоцій і т. п.), так і негативно (травматизм, булінг, самоствердження за рахунок інших і т. п.). Тому вважаємо, що доречним і універсальним буде вжиток терміну **«шкільні технології збереження здоров'я учнів»**.

Щодо сутності технологій збереження здоров'я учнів, які реалізуються в шкільному загальноосвітньому середовищі, то О. Ковальова розуміє під ними засоби організації і послідовних дій у ході навчально-виховного процесу, реалізації освітніх програм на основі врахування індивідуального здоров'я учнів, особливостей їх вікового, психофізичного, духовно-етичного стану і розвитку (Ковальова О.І., 2004 с. 50); Л. Тіхомірова – спосіб реалізації навчальних, виховних і методичних технологій, який не буде шкідливим для здоров'я школярів (Тіхомірова Л.Ф., 2004); Н. Соловійова – функціональну систему організаційних способів управління навчально-пізнавальною і практичною діяльністю учнів, яка науково й інструментально забезпечує збереження і

Глінчук Ю., 2020 р.

зміцнення їхнього здоров'я (Соловйова Н.І., 2005); В. Сонькін, О. Петров – умови навчання дитини в школі (відсутність стресу, адекватність вимог, адекватність методик навчання і виховання); раціональну організацію навчального процесу (у відповідності до вікових, статевих, індивідуальних особливостей і гігієнічних вимог); відповідність учбового і фізичного навантаження віковим можливостям дитини; необхідний, достатній і раціонально організований руховий режим (Сонькін В.Д., Петров О.В., 2005); Н. Михайлова – сукупність прийомів, методів, форм навчання і підходів до освітнього процесу, які ґрунтуються на обліку індивідуальних (інтелектуальних, емоційних, мотиваційних і інших) особливостей учня, його темпераменту, характеру сприйняття ним навчального матеріалу, типу пам'яті, недопущенні надмірного інтелектуального, емоційного, нервового навантаження при освоєнні навчального матеріалу, оптимізації необхідних витрат часу й сил учня і педагога, підтримці сприятливого морально-психологічного клімату, зміцненні психічного здоров'я учнів (розвиток вмінь самостійно захищатися від стресів, образ, навчання засобам психологічного захисту і збереження здоров'я) (Михайлова Н.Н., Електронний ресурс); А. Мітяєва – сукупність принципів, методів, прийомів педагогічної роботи, які, доповнюючи традиційні технології навчання і виховання, наділяють їх ознакою здоров'язбереження (Мітяєва А.М., 2008); Ю. Науменко – систему різних цілеспрямованих дій на цілісний навчально-виховний процес, які організуються освітньою установою для медико-психолого-педагогічної профілактики і корекції негативних психофізіологічних, психологічних і особистісних станів школярів у рамках традиційної системи освіти (Науменко Ю.В., Електронний ресурс); Л. Демінська – всі напрями діяльності загальноосвітнього закладу щодо збереження, зміцнення та формування здоров'я школярів (Демінська Л.О., 2010); В. Кучма – педагогічні технології навчання, які засновані на: вікових особливостях пізнавальної діяльності дітей, навчанні на оптимальному рівні складності, варіативності методів і

форм навчання, оптимальному поєднанні рухових і статичних навантажень, навчанні у малих групах, використанні наочності і поєднанні різних форм надання інформації, створенні емоційно сприятливої атмосфери, формуванні позитивної мотивації до навчання («педагогіка успіху»), на культивуванні у школярів знань про питання здоров'я (Кучма В.Р. та ін., 2011, с. 23);

Проблеми технологій збереження здоров'я учнів торкаються також у своїх дослідженнях Ю. Багно, О. Бельорін-Еррера, Т. Бережна, В. Білик, І. Бріжата, О. Ващенко, І. Волкова, В. Єфімова, В. Ковалько, Н. Коцур, Т. Осадченко та ін. Однак їхні погляди принципово не відрізняються від вищенаведених.

Загалом серед поглядів дослідників щодо сутності технологій збереження здоров'я учнів можна виділити два підходи:

- 1) такими технологіями є ті технології навчально-виховного процесу, які не шкодять здоров'ю його суб'єктів;
- 2) такими технологіями є ті технології навчально-виховного процесу, які спрямовані на збереження здоров'я його суб'єктів і реалізуються за допомогою психолого-педагогічних методів, способів та прийомів.

Прихильницею першого підходу є Т. Ахутіна, яка наводить критерії, відповідно до яких педагогічна технологія може вважатися здоров'язберезувальною: досягнення навчальної мотивації учнів, побудова навчання відповідно до вікових закономірностей їх психофізіологічного розвитку, недопущення форм важкого і вираженого стомлення (Ахутіна Т.В., 2000).

Прихильником другого підходу є М. Смірнов, який традиційні психолого-педагогічні технології розглядає як інструментарій здоров'язберігаючих (Смірнов М.К., 2006).

Прихильницею більш універсального підходу, який об'єднує два попередні, є М. Гриньова, яка до здоров'язберігаючих технологій, здійснивши огляд літератури з даного питання, відносить створення сприятливого для здоров'я освітнього середовища; забезпечення навчання і виховання з урахуванням індивідуальних, вікових

і психофізіологічних особливостей студентів; технології навчання здоров'я, здорового способу життя, формування здорової нації; оптимальне поєднання традиційних технологій навчання з принципами, методами і прийомами, спрямованими на збереження й підтримку здоров'я; навчально-методичний комплекс оздоровлювально-фізкультурних і лікувально-профілактичних заходів (Гриньова М.В., Електронний ресурс).

Аналогічної думки притримуються й Л. Демінська (Демінська Л.О., 2010) та І. Волкова (Волкова І.В., Електронний ресурс). Зокрема, І. Волкова вважає, що поняття «здоров'язберігаючі технології» об'єднують в собі всі напрями діяльності освітнього закладу щодо формування, збереження та зміцнення здоров'я учнів. Окрім цього, на думку вченої, поняття «здоров'язберігаюча» можна віднести до будь-якої педагогічної технології, яка в процесі реалізації створює необхідні умови для збереження здоров'я суб'єктів освітнього процесу – учнів та вчителів. І найголовніше, що будь-яка педагогічна технологія повинна бути здоров'язберігаючою.

Такий підхід, на нашу думку, є найбільш досконалим та універсальним. І ми переконані, що згідно нього, *шкільні технології збереження здоров'я* учнів (як усі напрями діяльності школи щодо збереження, зміцнення та формування здоров'я учнів) загалом доречно розділити на *здоров'явідповідні* (технології, які реалізуються в навчально-виховному процесі без шкоди для здоров'я його суб'єктів: врахування індивідуальних, вікових, гендерних ознак; дотримання санітарно-гігієнічних, ергономічних, технічних, організаційних норм навчально-виховного процесу і т. п.) та *здоров'яформувальні* (технології, спрямовані на формування компетенцій учнів щодо збереження власного здоров'я та здоров'я оточуючих: виховання культури здоров'я, здорового способу життя, саногенного мислення і т. п.).

Висновки. Отже, ми вважаємо, що стосовно технологій навчально-виховного процесу, які сприятимуть збереженню здоров'я учнів та формуватимуть мотивацію,

звички, навички, уміння збереження здоров'я самих учнів, доречно застосовувати термін *«шкільні технології збереження здоров'я учнів»*. Він звучить універсально та дозволяє логічним чином об'єднувати наявні смислові тлумачення.

Шкільні технології збереження здоров'я учнів можна загалом класифікувати на *здоров'явідповідні та здоров'яформувальні*.

Наведені результати теоретичного аналізу проблеми загальної класифікації шкільних технологій збереження здоров'я учнів актуалізують проблему подальшої детальної класифікації (типізації) даних технологій та шляхів їх упровадження у навчально-виховний процес закладів середньої освіти.

Література

Ахутина Т. В. Здоровьесберегающие технологии обучения: индивидуально-ориентированный подход. *Школа здоровья*. 2000. Т. 7. № 2. С. 21–27.

Беседа Н. А. Підготовка вчителя до застосування здоров'язбережувальних технологій у системі методичної роботи загальноосвітнього навчального закладу : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти. Київ, 2012. 20 с.

Волкова І. В. Поняття «здоров'язберігаючі технології» та їх класифікації. URL: http://edu-post-diploma.kharkov.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=712 (дата звернення 28.11.2019).

Гриньова М. В. До питання про класифікацію здоров'язбережувальних технологій. URL: <https://periodicals.karazin.ua/valeology/article/download/4577/4166/> (дата звернення 28.11.2019).

Демінська Л. О. Аналіз змісту й умов використання здоров'язберігаючих технологій у системі загальноосвітніх шкіл. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2010. № 11. С. 23–26.

Железнова Т. Здоров'язбережувальна діяльність учителів основної школи та шляхи її вдосконалення в системі післядипломної освіти. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2019. № 4 (88). С. 267-279, DOI 10.24139/2312-5993/2019.04/267-280 (дата звернення 28.11.2019).

Калиниченко І. О. Оцінка стану здоров'я школярів загальноосвітніх навчальних закладів різного типу. *Вісник СумДУ. Серія «Медицина»*. 2012. № 1. С. 172–177.

Ковалёва О. И. Личностно ориентированное обучение студентов современных вузов как фактор сохранения здоровья : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.08 – теория и методика профессионального образования. Ставрополь, 2004. 175 с.

Кучма В. Р. та ін. Сохранение здоровья школьников путем оптимизации их обучения. *Российский педиатрический журнал*. 2011. №3. С. 42-46.

Митяева А. М. Здоровьесберегающие педагогические технологии. Учеб. пособ. для студ. высш. учеб. завед. Москва : Изд. центр «Академия», 2008. 192 с.

Михайлова Н. Н. Внедрение здоровьесберегающих технологий как актуальное направление технологизации профессионального образования. *Образование: исследовано в мире*. 2005. URL: <http://www.oim.ru/avtor.asp?nom=191> (дата звернення 28.11.2019).

Науменко Ю. В. Психологические основания здоровьесформирующего образования. *Электронный научный журнал «Психологическая наука и образование»*. 2009. № 3. URL: <http://www.psyedu.ru>

Рехтета Л. О. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до використання здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховному процесі. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2017. Вип. 143. С. 308–311.

Смирнов Н. К. Здоровьесберегающие образовательные технологии и психология здоровья в школе. Москва : АРКТИ, 2006. 320 с.

Сонькін В. Д., Петров О. В. Здоров'язберігаюча діяльність школи. *Педагогіка*. 2005. № 6. С. 37–44.

Соловьева Н. И. Концепция здоровьесберегающей технологии в образовании и основные организационно-методические подходы к ее реализации. *Лидеры образования*. 2005. №8–9. С. 95–97.

Тихомирова Л. Ф. Теоретико-методические основы здоровьесберегающей педагогики: дисс. ... доктора пед. наук: 13.00.01. Ярославль, 2004. 339 с.

Устінов О. В. Стан здоров'я українських дітей із кожним роком погіршується. *Український медичний часопис*. 17.12.2017. URL: <https://www.umj.com.ua/article/91776/stan-zdorov-ya-ukrainskix-ditej-iz-kozhnim-rokom-pogirshuyetsya>. (дата звернення: 17.11.2019).

Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідеміологічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України : [за ред. Квіташвілі О.]. Київ : МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». 2015. 460 с.

Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідеміологічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2017 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». Київ, 2017. 516 с.

References

- Akhutina, T. V. (2000). Zdorov'esberehaiuschye tekhnolohyy obucheniya: yndyvydual'no-oryentirovannyj podkhod [Health-saving learning technologies: individually oriented approach.]. *Shkola zdorov'ia*, 7 (2), 21–27.
- Beseda, N. A. (2012). *Pidhotovka vchytelia do zastosuvannia zdorov'iazberezhuval'nykh tekhnolohij u systemi metodychnoi roboty zahal'noosvitn'oho navchal'noho zakladu*: [Preparing a teacher for the application of health-saving technologies in the systematic work of a comprehensive educational institution: Extended abstract of candidate`s thesis. *Sciences: 13.00.04 – Theory and methodology of vocational education*]. Kyiv, Ukraine.
- Volkova, I. V. *Poniattia «zdorov'iazberihaiuchi tekhnolohii» ta ikh klasyfikatsii*. [The concept of "health-saving technologies" and their classification]. http://edu-postdiploma.kharkov.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=712t
- Grinova, M. V. *On the issue of classification of health-saving technologies*. <https://periodicals.karazin.ua/valeology/article/download/4577/4166/>
- Demins'ka, L. O. (2010). Analiz zmistu j umov vykorystannia zdorov'iazberihaiuchykh tekhnolohij u systemi zahal'noosvitnikh shkil [An analysis of maintenance and terms of the use of здоров'язберігаючих technologies is in the system of general schools]. *Pedahohika, psykhologhiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, 11, 23–26.
- Zhelieznova, T. (2019). Zdorov'iazberezhuval'na diial'nist' uchyteliv osnovnoi shkoly ta shliakhy ii vdoskonalennia v systemi pisliadyplomnoi osvity [Health-saving activity of primary school teachers and ways to improve it in the system of postgraduate education]. *Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsijni tekhnolohii*. 4 (88), 267–279, DOI 10.24139/2312-5993/2019.04/267-280
- Kalynychenko, I. O. (2012). Otsinka stanu zdorov'ia shkoliariv zahal'noosvitnikh navchal'nykh zakladiv riznoho typu. [Assessment of the health status of students of secondary schools of various types]. *Visnyk SumDU. Seriiia «Medytsyna»*, 172–177.
- Kovaliova, O. Y. (2004). Lychnostno oryentirovannoe obucheniye studentov sovremennykh vuzov kak faktor sokhraneniya zdorov'ia [Personally-oriented training of students of modern universities as a factor in maintaining health] : dyss. ... kand. ped. nauk : 13.00.08 – teoriya y metodyka professyonal'noho obrazovaniya. Stavropol', 175.
- Kuchma, V. R. (2011). ta in. Sokhraneniye zdorov'ia shkol'nykov putem optymizatsyy ykh obucheniya [Preserving the health of students by optimizing their learning]. *Rosyjskyj pedyatrycheskyj zhurnal*, 3.
- Mytiaeva, A. M. (2008). *Zdorov'esberehaiuschye pedahohycheskye tekhnolohyy. Ucheb. posob. dlia stud. vyssh. ucheb. Zaved* [. *Health-saving educational technologies*.

Textbook benefits for stud. higher textbook]. Moskva : Yzd. tsentr «Akademyia», 192.

- Mykhajlova, N. N. (2005) Vnedrenye zdorov'esberehaiuschykh tekhnolohyj kak aktual'noe napravlenye tekhnolohyzatsyy professional'noho obrazovanyia [The introduction of health-saving technologies as an actual area of vocational education technologization]. *Obrazovanye: yssledovano v myre*. <http://www.oim.ru/avtor.asp?nom=191>
- Naumenko, Yu. V. (2009). Psykholohycheskye osnovanyia zdorov'eformyruiusheho obrazovanyia [Psychological foundations of health education]. *Elektronnyj nauchnyj zhurnal «Psykholohycheskaia nauka y obrazovanye»*, 3. <http://www.psyedu.ru>
- Rekhteta, L. O. (2017) Pidhotovka majbutn'oho vchytelia pochatkovoï shkoly do vykorystannia zdorov'iazberezhual'nykh tekhnolohij u navchal'no-vykhovnomu protsesi [Preparing a prospective primary school teacher for the use of health-saving technologies in the educational process]. *Visnyk Chernihivs'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu. Seria: Pedahohichni nauky*, 143, 308–311.
- Smyrnov, N. K. (2006). *Zdorov'esberehaiuschyie obrazovatel'nye tekhnolohyy y psykholohyia zdorov'ia v shkole* [Health-saving educational technologies and psychology of health at school]. Moskva : ARKTY, 320.
- Son'kin V. D., & Petrov O. V. Zdorov'iazberihaiucha diial'nist' shkoly [Healthy school activity]. *Pedahohika*. 2005, 6. 37–44.
- Solov'eva, N. Y. (2005). Kontseptsyia zdorov'esberehaiuschej tekhnolohyy v obrazovanny y osnovnye orhanyzatsyonno-metodycheskye podkhody k ee realizatsyy [The concept of health-saving technology in education and basic organizational and methodological approaches to its implementation]. *Lydery obrazovanyia*, 8–9, 95–97.
- Tykhomyrova, L. F. (2004). *Teoretyko-metodycheskye osnovy zdorov'esberehaiuschej pedahohyky* [Theoretical and methodological foundations of health-saving pedagogy]: dyss. ... doktora ped. nauk: 13.00.01. Yaroslavl', 339.
- Ustinov O. V. Stan zdorov'ia ukrains'kykh ditej iz kozhnym rokom pohirshuiet'sia [The health of Ukrainian children is getting worse every year]. *Ukrains'kyj medychnyj chasopys*. 17.12.2017. <https://www.umj.com.ua/article/91776/stan-zdorov-ya-ukrainskix-ditej-iz-kozhnim-rokom-pogirshuyetsya>.
- Schorichna dopovid' pro stan zdorov'ia naseleennia, sanitarno-epidemiolohichnu sytuatsiiu ta rezul'taty diial'nosti systemy okhorony zdorov'ia Ukrainy [Annual report on the state of health of the population, the sanitary-epidemiological situation and the results of the activity of the health care system of Ukraine]. : [za red. Kvitashvili O.]. Kyiv : MOZ Ukrainy, DU «UISD MOZ Ukrainy». 2015. 460.

Annual report on the state of health of the population, the sanitary-epidemiological situation and the results of activity of the health care system of Ukraine. (2017). Ministry of Health of Ukraine, State Institution «WISD Ministry of Health of Ukraine». Kyiv, 2017, 516.

Schorichna dopovid' pro stan zdorov'ia naseleння, sanitarno-epidemiolohichnu sytuatsiiu ta rezultaty diial'nosti systemy okhorony zdorov'ia Ukrainy. 2017 rik / MOZ Ukrainy, DU «UISD MOZ Ukrainy». Kyiv, 2017. 516.

ШКОЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ СБЕРЕЖЕНИЯ ЗДОРОВЬЯ УЧАЩИХСЯ: ОБЩАЯ КЛАСИФИКАЦИЯ

Юлия Глинчук, кандидат педагогических наук,
доцент кафедры общетехнических дисциплин,
технологий и гражданской безопасности,
Ровенский государственный гуманитарный университет,
ул. Пластовая, 31, 33000 Ровно, Украина, yuliyaglinchuk@ukr.net

В статье освещена проблема общей классификации технологий сбережения здоровья школьников. Подчеркнута актуальность данной проблемы в связи со стремительной потерей здоровья подрастающим поколением за период учебы в школе. Отмечено значимость исследования данной проблемы в контексте содержания профессиональной подготовки студентов педагогических специальностей и последипломного педагогического образования учителей. Предложено к употреблению термин «школьные технологии сохранения здоровья учащихся». Проанализированы взгляды ученых насчет сущности технологий сбережения здоровья школьников. На основе этого предложено общую классификацию школьных технологий сбережения здоровья учащихся.

Ключевые слова: *общая классификация, учреждения образования, школьные технологии сбережения здоровья учащихся.*

SCHOOL TECHNOLOGIES OF PRESERVING STUDENTS' HEALTH: GENERAL CLASSIFICATION

Yuliia Hlinchuk, PhD (Pedagogy),
Associate Professor of the Department of General Technical Disciplines,
Technologies and Civil Security, Rivne State University of Humanities,
31 Plastova St., 33000 Rivne, Ukraine, yuliyaglinchuk@ukr.net

The rapid loss of health of the younger generations during school education makes it a pressing problem for students to maintain their health during the learning process. This problem is extremely important not only for the general education environment but also for institutions of higher and postgraduate education, since the safety of the educational process for the health of students depends first and foremost on the teacher.

However, to date, the problem of student health technologies has not been sufficiently studied. In particular, there is no single approach to the name and overall classification of such technologies.

The article analyzes the views of scientists on the nature of student health technologies. Based on this, the term "school technologies of preserving students' health" and a general classification of student health preservation technologies are proposed for use, which logically integrates existing semantic interpretations. We believe that it is appropriate to separate school technologies for preserving students' health into appropriate health (technologies implemented in the educational process without compromising the health of the subjects: taking into account individual, age, gender characteristics; ergonomic, technical, organizational norms educational process, etc.) and health-saving (technologies aimed at shaping students' competences in maintaining their own health and that of other people: fostering a culture of health, health of the same lifestyle, sanogenic thinking etc.).

It is noted that the results of theoretical analysis of the problem of general classification of school technologies of preserving students' health actualize the problem of further detailed classification of these technologies and ways of their introduction in the educational process of general educational institutions.

Keywords: *general classification, health, technology, students.*

Стаття надійшла до редакції 08.12.2019

Прийнято до друку 27.02.20